

<https://um.bip.legnica.eu/uml/zarzadzanie-kryzysowe-o/ochrona-ludnosci/19381,ZAGROZENIE-EKOLOGICZNO-CHEMICZNE.html>

2023-09-22, 17:52

Piątek, 15 grudnia 2017

ZAGROŻENIE EKOLOGICZNO-CHEMICZNE

Charakterystyka źródeł zagrożeń chemicznych. Jednym z bardzo ważnych i aktualnych zagadnień w Polsce jest zapewnienie bezpieczeństwa obiektów i instalacji, w których są produkowane, przetwarzane bądź magazynowane niebezpieczne substancje chemiczne. Uwolnienie takich substancji do otoczenia, pożar lub wybuch, w razie awarii w takim obiekcie, powodują zazwyczaj bardzo ciężkie, często katastroficzne skutki.

Zasady, procedury oraz obowiązki zarządów obiektów niebezpiecznych oraz odpowiednich władz i służb publicznych mające na celu zapobieganie takim awariom, przygotowanie się na ich wypadek oraz właściwe reagowanie w celu ograniczenia lub likwidacji ich skutków zostały ujęte w międzynarodowych aktach prawnych oraz w przepisach licznych krajów.

Działania substancji trujących na organizm żywy zależy od wielu czynników takich jak:

rodzaj substancji chemicznej,

droga przenikania do organizmu,

dawka (stężenie),

właściwości fizykochemiczne,

przemiany jakim ulegają w organizmie,

podatność organizmu na zatrucia.

Przenikanie substancji trujących do organizmu może nastąpić przez:

- drogi oddechowe – głównie gazy, opary cieczy lub ciał stałych.

Tą drogą następuje zatrucie w ilości 90 - 95%.

- powierzchnie skóry – głównie ciała stałe i ciecze a także niektóre gazy i pary łączące się z wilgocią skóry człowieka, wywołujące działanie drażniące

i inne. Takie przypadki mają miejsce przede wszystkim przy bezpośrednim

zestknięciu się z daną substancją, zwykle przez polanie powierzchni ciała.

- przewód pokarmowy – ciała stałe, ciecze, nielicznych przypadkach gazy i opary – możliwe przy niedostatecznej higienie osobistej, przypadkowe albo

wynikające z działań samobójczych.

Niebezpieczne materiały chemiczne dzielą się na następujące grupy:

ogólno trujące – powodują ostre lub chroniczne zatrucia prowadzące często do zejść śmiertelnych,

< > – powodują schorzenia ustroju na wskutek zatrucia,

gorące – po zetknięciu z żywą tkanką powodują jej zniszczenie,

drażniące – wywołują stany zapalne skóry, błon śluzowych i oczu,

neurotoksyczne – mogą uszkodzić centralny układ nerwowy i nerwy obwodowe,

alergiczne – wywołują w ustroju odczyn typu uczuleniowego,

< > – mogą wywołać stan oszołomienia lub utraty przytomności, < > – mogą być przyczyną powstania zmian nowotworowych w organizmie,

mutagenne – mogą powodować uszkodzenia aparatu dziedzicznego (DNA), zmienić cechy dziedziczne potomstwa,

upośledzające – mogą powodować zakłócenia w rozwoju płodu.

O każdym podejrzeniu wydobywania się niebezpiecznych środków chemicznych należy

natychmiast powiadomić straż pożarną.

Podając:

swoje dane osobowe,

rodzaj zdarzenia, miejsce zdarzenia,

widoczne skutki zdarzenia (zniszczenia, zatrucia, objawy itp.),

przypuszczalny rodzaj substancji,

położenie i ukształtowanie terenu,

inne czynniki np. zabudowa, instalacje itp.

Na tej podstawie strażacy ustalają (jeszcze przed faktycznym dojazdem zastępów ratowniczych):

warunki zewnętrzne zdarzenia (sytuacja meteo),

dokonują wstępnej oceny zaistniałego wypadku, katastrofy,

oceniają granice zagrożenia,

oceniają zaistniałe i przyszłe skutki zagrożenia,

dokonują wstępnej kalkulacji niezbędnych sił i środków do likwidacji wypadku, awarii, katastrofy,

informują o zaistniałej sytuacji inne podmioty ratownicze i służby,

dysponują siły i środki do likwidacji wypadku, awarii, katastrofy.

**Po przybyciu na miejsce zdarzenia jednostek specjalistycznych osoba (osoby),
które informowały o zdarzeniu winny - w miarę możliwości dokładnie -
przedstawić zaobserwowany stan na miejscu zdarzenia oraz określić jakie
- jeśli podjęty - wykonano czynności.**

Po czym należy bezwzględnie wykonać polecenia dowodzącego akcją. Z reguły będzie to nakaz opuszczenia miejsca

zdarzenia na bezpieczną odległość.

Jak posługiwać się podręcznym sprzętem gaśniczym

Zasady użycia gaśnic.

Do gaszenia najlepsze i najwygodniejsze w użyciu są gaśnice. Mają one na swojej obudowie wyraźne i duże oznaczenia literowe świadczące o tym, do gaszenia jakiego rodzaju pożaru są przeznaczone:

A - ciała stałe pochodzenia organicznego, przy spalaniu których występuje zjawisko żarzenia (drewno, papier itp.

B - ciecze palne i substancje stałe topniejące wskutek ciepła (benzyna, rozpuszczalniki, smoła, topiące się tworzywa sztuczne)

C - gazy palne (gaz miejski i ziemny, acetylen, propan-butan)

D - metale lekkie np. aluminium, magnez, sód

E - pożary z grup ABC występujące w obrębie urządzeń pod napięciem

Do gaszenia każdego z nich należy używać odpowiednich środków.

Do pożarów z grupy

A - używana jest woda, piana gaśnicza, proszek gaśniczy, dwutlenek węgla;

B - odpowiednio piana gaśnicza, proszek gaśniczy, dwutlenek węgla, halon;

C - proszek gaśniczy, dwutlenek węgla, halon;

D - specjalne gaśnice proszkowe;

E - proszek gaśniczy, dwutlenek węgla, halon.

Przy gaszeniu należy pamiętać o następujących zasadach:

kierować strumień środka gaśniczego na palące się przedmioty lub obiekty od strony zewnętrznej (skrajnej)w kierunku do środka.

przy gaszeniu przedmiotów ustawionych pionowo należy gasić od góry w dół;

należy używać środków gaśniczych przeznaczonych do gaszenia danej grupy pożarów.

Kupując gaśnicę należy pamiętać, że przygotowane środki gaśnicze powinny być takiego rodzaju, aby można było ich użyć bez zastanawiania, czy nadają się w konkretnej sytuacji, czy nie.

Stres wywołany przez pożar może być (i prawdopodobnie będzie) tak duży, że sparaliżuje myślenie i łatwo wtedy o użycie niewłaściwego środka gaśniczego.

Może zdarzyć się, że gaśnicą spowodujemy większe straty, niż wynosiłyby straty spowodowane przez ogień.

Metadane

Data wytworzenia : 15.12.2017

Data publikacji : 15.12.2017

Data modyfikacji : 15.12.2017

[Rejestr zmian](#)

Podmiot udostępniający informację:

Urząd Miasta Legnicy

Osoba wytwarzająca/odpowiadająca za informację:

Joanna Snopko

Osoba udostępniająca informację:

Joanna Snopko Wydział Zarządzania Kryzysowego i

Obrony Cywilnej

Osoba modyfikująca informację:

Joanna Snopko